

Отакі!

ПАМ'ЯТЬ НЕ ЗАТОПЧЕШ

Нещодавно під час проведення земляних робіт екскаватор вивернув бетонні плити, якими була вимощена доріжка від приміщен-

ня краєзнавчого музею до колишнього «Темпліума». На одній зі сторін плит були виявлені надписи на івриті чи ідиш. На жаль, знавця таких мов у райцентрі немає, однак сумнівів ні в кого не виникло, що це саме одна з тих мов.

Відтак виникли припущення, що ці плити, які називаються мацеві, зі зруйнованого єврейського кладовища. У 1941 році у центральній частині Млинова гітлерівці розмістили гетто, куди зганяли євреїв. Територія гетто була обнесена колючим дротом, а вхід туди охоронявся. Із гетто бранців відправляли на масові розстріли.

Згідно з письмовими спогадами старожилів, зібраними у різні часи працівниками музею, знахідка з написом на ідиш – це надмогильні плити із єврейського кладовища, яке знаходилося на Муравиці. У радянську добу нашої історії кладовище зруйнували, землю із людськими кісточками та надмогильні плити вивозили у різні місця. Мабуть, частину надмогильних плит тоді використали для окультурення території краєзнавчого музею. Відтак моторошно від думки, що тисячі пар ніг десятиліттями топтали по плитах, де закарбовані прізвища померлих, тобто топтали по... людській пам'яті.

Голова Рівненської єврейської громади Геннадій Фраерман запевнив, що члени громади докладуть зусиль, щоб мацеві потрапили на те місце, де їм належить бути. На жаль, за його словами, подібні випадки на теренах області непоодинокі.

Катерина ТИМОЩУК,
директор Млинівського краєзнавчого музею.

